486

contiã ẽ aptiva [illegible] ut voluntas necessitatur q. ad speciem q-
ãt elicere amorem et n. odium : ergo si ex precepto Dei pot eli-
cere circa beatitudinem odium n. necessitatur q. ad speciem circa be-
atitudinem. Pbo. igitur ans. q. Deus pot alicui revelare volun-
tatis Divine ẽẽ ut imperfectum careat beatitudine : sed hic pot
propriam voluntatem se conformare cum voluntate Divina : ergo pot odio
hére beatitudinem : atq. Deus pot precipere hoi ut faciat qd
pot efficere : ergo Deus pot precipere hoi ut odio hêat beati-
tudinem

Resp. ex Vasquio supra cap. 2. §.

ex q. Resp. negando ans. quia est ex Deus precipere impossibile : impo-
ssibile autem ẽ ut voluntas eliciat actum odii circa obiectum
in q. nulla datur ratio mali ut se hêt beatitudo sm se consideratam.
Ad probationem concedo Maiorem et Minorem : et nego 1am consequentiam, quia volun-
tas Divina non est actus q. vult ut talis homo in perpetuo careat beati-
tudine, n. odio hêt beatitudinem nec diligit carentiam beatitu-
dinis illius ideo ut hic conformis cum illa Divina voluntate n. opus erit
ut eliciat actus odii circa beatitudinem : nec actum amoris erga
carentiam beatitudinis : sicut enim beatitudo ipsa ẽ incapax tendi
rem actum odii sic carentia beatitudinis ẽ incapax tendendi
actum amoris, aliqui si aliqua datur ratio boni in carentia
beatitudinis, ratio mali opposita illi boni dabitur in beatitudine

ab ipsa beatitudo possit repudiari, quod tamen falsum est. Tandem concedo Min. et nego ultimam Conseq. Nihilominus tamen in eo eventu homo posset appetere beatitudinem actu inefficaci conditionato et posset appetere impossibile contra ea quae dixi supra q. 7. cap. 4. cap. 2.

Arguebis 2.o damnatus potest odio habere Deum: atque tunc odio habet beatitudinem in parti: ergo beatitudo in parti non necessitat voluntatem quoad exercitium ad amorem. Probatur Min. quia qui odio habet beatitudinem [illegible] objectivam odio et habet beatitudinem formalem quae sine objectiva consistere non potest: atque Deus est beatitudo objectiva: ergo si damnatus potest elicere odium Dei, potest et elicere odium beatitudinis formalis [illegible] quae sine Deo consistere nequit etc.

Respondeo concessa Maiori distinguendo Min. concedo de odio quod sit odium virtuale et implicitum beatitudinis: quatenus [illegible] voluntas odit bonum formale et explicitum dicitur virtualiter et implicite elicere odium in beatitudinem, et directe et elicere tale odium si odium eliceret de [illegible] et de potentiis propriis, sine quibus et consistere nequit beatitudo formalis quae est actus potentiae vitalis: Vide [illegible] libro 2. ubi [illegible] hanc disputat quaestionem.

Caput 2m.

An posita intentio finis necessitet voluntatem ad electionem medij? tertia

Quaeritur 2° an si intentio finis sit efficax et unicum esse supponat medium necessitet voluntatem ad illius electionem? pro cuius quaestionis resolutione. Suppono 1° cum Vasquio et aliis statim citandis intentionem efficacem seu efficacem volitionem finis esse eam quae non sistit in actu sed in illius assecutionem et quae suo tempore, si prodeat induceret effectum, si vero posset illum efficere. Voluntatem autem inefficacem seu intentionem inefficacem finis, esse eam quae in solam eorum tendit complacentiam, et non in illius assecutionem.

Suppono 2° cum intentione inefficaci finis non necessitari voluntatem ad electionem alicuius medij, quia quae non intendit voluntas finem assequi adeoque assecutionem sed neque electio medij. Ex intentione autem efficaci finis non necessitatur voluntas ad eligendum aliquod medium in particulari ex multis quae dari possunt ut quae ex intentione efficaci consequendi honorem non necessitatur voluntas ad studium vel ad militiam quae sunt media ad honorem consequendum, potest pro libito eligere ex illis quod libet; necessario tamen alterutrum eligere debet patet ex q. 4. cap. 4.

Quaeritur igitur an si intentio

finis et efficax et unicum medium sibi offert voluntas illud nec.o eligat? Affirm. est D. Thomas quem sequuntur Valentia 1a. 2ae. disp. 2. q. 6. puncto 3. Azor lib. tomo 1 libro primo cap. 25. dubitat. Vasques 1a. 2ae. disp. 43. cap. 4. ano 2. Salas 1a. 2ae. tract. 6. disp. 1a. sect. 8. no. 41. Prob. lib. exempla quia enim efficaciter vult ingredi domum unicum petit hostium domi 2o. rone quia voluntas efficax petitur concernit finem atque ad finis consecutionem medium illud unicum est nec.rium ergo volu-ntas nec.o illud eligit.

Limitat doctrinam Salas supra no. 41 tripliciter 1o. nisi in medio post efficacem finis intentionem appareat aliqua ratio in conveniens si non appareat potest volu-ntas cassando atque intentionem finis medium non eligere 2o. nisi talis connexio inter medium et finem sit tantum probabi-lis tunc non non necessitabitur voluntas ad eligendum medium si-cut intus non necessitatur ad eliciendam electionem quo probabilem tamen co-nnexionem habet cum principiis 3o. ut electio non exerceatur nisi in eo tempore et momento in quo finis est insequendus, si non quis intenderet efficaciter ingredi domum crastina die non opus est ut eligat ingre-di tali hostio crastina die.

2188

Oppones 1.° si electio unici medij eet nec.a n
foret meritoria in se sed tm in câ in qua tm liberaē: sed hoc
ē falsum: g.° et illud. Pbo Min: q.a q eligit martirium indi=
cans illud eē nec.um ad finem ȝsequendi vitam æternam plus me=
reb.r qm q intendi ȝseq vitam æternam qn eligat martirium ad
illam ȝsequendam: Deinde q ambit dignitatem ut finem et ad illa
ȝsequendam eligit occasionem grem, qm indicat nec.am plus peccat qm
q sol ambit dignitatem: atq si electio n eet tm in se libera s;
in câ n eet capax meriti ꝑ peccati, nisi tm in câ: atqui nec ho in
1.° casu plus mereret nec in 2.° plus demereret: g.° sicop=
pōin verum ē seq.r electioēm eē liberam et n necessariam

R. ex dōā Vasquez supra cap. 4.

Dco ex hac ȝcedo Maj. et nego Min. ad illius pbaēm ȝcedo Maj. ad
Min. dico electioēm illam si tendat in medium pp solam bonitatem
finis, in câ tm et intentiōe finis eē liberam et meritoriam, qd
tm n tollit q nimis ho q tale medium eligit plus mereat
ob illam intentiōem liberam ob qm tale medium eligit qm ille
q ad eandem intentionem medium n eligit neq n ut multipli= nego
cat medium opus ē ut multiplicet liberum, idem n actus nō
unicam ht libertatem et tn hīe pōt multiplicem roēm meriti
ꝑ demeriti ut communiter asserunt TT. in nā demerito qd si mediū
eligat et pp peculiarem bonitatem, tunc electio erit in se libera
et meritoria

Oppones: 2.º intentio finis n. e libera: q.º electio nequit participare libertatem ab intentione. Probo ans. q.a voluntas in 1.º actu q. intendit finem n. se movet, sed movetur ab alio: q.º n. e libera. R. negando ans. ad illius probationem nego ans. cum Fonseca 9: Metha. q. 5. sect. 2. Suarius in Metha. disp. 9. sect. 8. a nº 7. et lib. 7. de Angelis cap. 20. a nº 27. Vasquio l. 2.º disp. 26. cap. 2. Salas tract. 5. disp. 1.a sect. 1.a deinde sic ostenditur illius falsitas, q.a si intentio quae e 1.us actus in aliq. ordine, v.g. intentio sanitatis in ordine curationis, esset necessarius: n. liber, vel esset necess. q. ad speciem, vel q. ad exercitium, cum n. detur alia necessitas: atq. n. e q. ad speciem, cum in sanitate repraesentari queat aliqua ratio inconvenientis, propter q.am n. appetatur: n. q. ad exercitium, cum nullum bonum in hac vita necessitet voluntatem q. ad exercitium: q.º ille actus 1.us seu 1.a intentio n. e actus necess. sed liber.

Ad 2.m q. D. Th. dixit necesse e ponere, q. in 1.um motum voluntatis, voluntas procedat ex instinctu alicuius exterioris moventis: dicendum e cum Fonseca supra Divum Th. velle q. voluntas ad 1.m actum se n. moveat habitatione ex acquisita propria industria, vel actu suo, sed sola inclinatione et instinctu indito a Deo posito indicio ut intellectus se movet ad assensum primorum principiorum, nullo praecedente actu indicativo sed sola penetratione terminorum.

Caput 3.m

489

U. voltas necessitetur ad amorem proprii suppositi

Supono 1°. voltatem hanam in statu unionis aiae ad corpus n. necessitari, nec etiam quoad spem ad amorem proprii suppositi, qt ex eo pat. q.a multi homines sibi mortem inferunt proprii suppositi n. ee appetentes, id q. accidet damnatis in statu unionis post iudicii diem. Supono 2°. voltatem hanam in statu separaois, si fuerit damnati, poe apetere n. ee sui suppositi, atqin ad illius amorem, nec quoad spem, et multo minus q. ad exercitium necessitari. Pat q.a representatur illi in n. ees carentia tormentorum qm pat apetere. Si fuerit Beati n. poe recedisse videtur manifestum, an quoad spem necessitabitur ad amorem sui suppositi. Q. tota e de voltate creata (increata n. ad amorem sui suppositi necessitatur utiqz rõe) posita in puris naturalibus, et q.a eadem e rõ de voltate hana atqz de Angelica q. dixerimus de Angelica, haud poterunt accomodari. Si igitur

Cta 1.a de Angelica voltas sit semper in aliq. actu amoris nati sui suppositi. Ita asserit Suarius lib. 3. de Angelis cap. 4. rõ 6. Probat pro hac resolutio. Pro 1.a qt semper sit in actu amoris. Q.a Angelus ob sui perfectionem semper e in aliq. actu, qt probat Suarius supra cap. 3. et hic actus amoris. 2. q.a Angelus semper e in aliq. actu amoris. Pro 2. vim. actus in q. Angelus semper e, debet ee radix aliorum

actum, q̄ͥs h̄et circa malum respuendum, ℓ circa bonum prosequendum: s͠ʒ radix horum actuum ē actus amoris, ideo n. odit malum, q͠ᵃ amat bonum, et ideo bonum prosequitur q͠ᵃ illud diligit: q͠ᵃ semper ē in actu amoris.

2ᵃ. pars q͠d sit iste amor nat̄lis, prob.

q͠ᵃ nat̄lis amor ille ē, q̄ ultas tendit in obtm nat̄e proprie, sed: atqui actus q̄ ultas tendit in proprium suppositum ita se h̄et ut p̄at: q͠ ē actus nat̄lis, prout idem ē actus nat̄lis, ac actus q̄ ex nat̄li inclinatiōe oritur: inclinatur n. nat̄r p̄ia ad amandum suppositum. necessario hoc sequitur illum actum ēē nec.ᵘᵐ, q͠ᵃ amor q̄ mater diligit filium nat̄lis ē, et tn̄ n̄ ē nec.ᵘˢ; unde n̄ recipitur hic [nat̄lis] prout opponitur libero.

3ᵃ. pars q͠d sit amor sui suppositi, prob.

q͠ᵃ Angelus per oēm actum amoris se ipsum amat aliq.ᵒ m̄o amore nat̄li: q͠ᵃ hic ē primus amor et quasi inclusus in oī amore nat̄li; etenim qm̄ Angelus amat aliq̄d bona extrinsica suo supposito, prius concipitur amare ipsum suppositum ob effectum mīm apparandi quem h̄et. sm̄ quem n̄ p̄at amare medium, qn̄ prius diligat finem. atqui prius debet diligere suppositum q͠d ē finis [cui] q̄m illa bona, q͠ᶜ ad summum h̄et rōēm finis [cuius], et aliq̄n h̄et rōēm medij.

Q. 2ᵃ. Vtrum aliquis actus amoris sui in parti sumptus sit ita nat̄lis in Angelo, ut sit simpliciter nec.ᵘˢ q̄ ad exercitium? R. neg.ᵒ ita Soarius, supra rō. cb. Certum ē n̄ p̄e in Angelo aliquem actum ēē nec.ᵘᵐ ex imperfecto rō apprehendi ob-

H 90

ab in advertentiam sitz et quis tractionem ab alio, q pacto in nobis sunt nec. actus q appellant l. i. qa Angelus semper operetur cum effecta deliberatione et cognitione. Controversia e de actione necessitatis q datur cum effecta cognitione et fit in amore beatifico q oritur ex visione clara Dei.

Dico igitur, qd nullus actus natis amoris sui in parti sumptus sit nec. hoc mo q ad exercitium q l. sit nec. expe. pba. io qt. fuit principium effectivum sit cum pba aliorum actuum ... expe. ab. in 1tum. et fit ex dictis ubi probavimus voltatem poe elicere imo et pie intentionem cuiuslibet boni sine alio precedente actu : a 2m. qa qd qd in Angelo e, finitum et limitate bonitatis e, et si sit pprium pot actu possideri q n actu ameti, et n sit ibernum, cum angelus liberum sit in cognitione liberum et erit illud deligere ; q nullus actus in poli e necrius q ad exercitium pp pr cum inclinatione ad amore sui pot Angelus in alterius racion boni et notat Vasqz. l. ipi q 60 art. 3 ; qa sic cesset ab amore sui ad amorem Dei totus vacat.

Caput 4m.

Q. pacto se habeat voltas q n necessitati q ad spem.

Q. i. e. V. gn voltas ab alig abto q ad spem necessitati V. g. a beatitudine q ad amorem V debeat nec. C supposito qd n eliciat

actum amoris) elicere actum positivum quo sit volitio amoris ergo beatitudinis vel nolitio non amoris, an possit ita ab omni actu se cohibere ut maneat omnino suspensa per aliquod spatium.

R. igitur 1o. moraliter et physice loquendo non manere voluntatem omnino suspensam. Ita Suarez lib. 1o. de scientia Dei cum voluntate cap. 3. num. 8. et in Metaph. disp. 19. sect. 2. no 8. Probatur quia iste modus operandi est perfectior, siquidem in hac positione exerceret potentia suam libertatem positive: ergo cum tunc debeat ut supponimus perfecta advertentia intellectus, iste modus operandi convenit voluntati creatae, quia secundum communem Theologorum voluntas Divina ab eam obtinet perfectionem.

R. 2o. loquendo absolute posse voluntatem manere omnino suspensam per aliquem elicitum actum. Ita colligitur apud Suarezium supra quem sequitur Valencia 1a. 2ae. disp. 2. q. 1a. puncto 1o. et disp. 6. q. 1. puncto 2. Arriaga q. Metaph. 12. q. 1a. sect. 2. Salas tract. 3. disp. 1a. sect. 3. no 21. Hurtado disp. 15. de anima sect. 7. Vasques 1a. 2ae. disp. 9a cap. 2. in fine. Probatur quia voluntas posita libera et perfecta cognitione illius obiecti est libera libertate contradictionis ad exercendum vel non exercendum actum. Supponamus non dari illi denegare concursus ad omnes alios actus: ergo poterit non elicere actum amoris et manere omnino suspensa per puram suspensionem per aliquem elicitum actum.

Colliges hinc 1o. ut suspensio dicatur voluntaria non opus esse ut sit volita per aliquem actum positivum: hui

hic n. sit requiritur ad voluntarium directum : n. v. ad voluntarium indirectum. Dicitur igitur suspensio voluntaria in actu 2º quatenus est libera privatio, et suspensio actus, et in hoc distinguitur a voluntario in actu 1º quod est ipse actus, nec opus est ut ista suspensio sit volita ad hoc ut sit voluntaria hoc rō

Colliges 2º n. posse quod puram suspensionem esse moraliter bonam : quia ut esset moraliter bona regulata ut foret propter finem bonum quod bene requireret esse per aliquem actum inferens bonum designatum. Potest tamen esse moraliter mala si nempe voluntas desinat elicere actum ad quem eliciendum excepto teneatur, unde potest posse esse libera quod sit moraliter bona. De his parte apud Cantos. D.D.

Qº 6ª

De voluntatis determinatione.

Caput 1m.

Quid voluntas se ipsam determinet.

Suppono 1º neque Angelum in voluntate alterius, neque animam separatam et coniunctam in alterius voluntate posse aliquid directe imprimere, quia non posse alienam voluntatem determinare. Ita Suarez libro de Angelis cap. 16 n. 26. Valentia tom. 2. disp. 3. sect. 1ª rō 3. Vazquez tomo 2. disp. 2. q. 4. puncto 7. Arriaga lib. cap. 20. q. 9. Hurtado 1ª non posse emittere in alienam aliquam qualitatem realem per quam

tatis substia materiae vel. non producere valet impulsum Ang. Sic sps
intentionalis in aliquam potentiam, vtiq. non potest directe determinare voluntatem
alienam potest tamen indirecte movendo ipsam proponendo ei obiectum
illum attrahens.

Suppono 2°. Deum determinare voluntatem crea-
tam non sine illa sed cum illa contra Suar. lib. 1. de scientia Dei cap.
17. num. 6; et probatur quia quando agit voluntas creata quae est causa 2a agit
et Deus quae est causa 1a ut liquet ex dictis in tract. 1. q. 16: sed volun-
tas determinat sese ut statim dicam: ergo Deus determinat et ipsa
voluntatem. Nec ex hoc sequitur quod Deus voluntatem predeterminet aliud enim
est determinare, aliud predeterminare. quae porta 1a [illegible] dicit antecedentiam
in qua Deus ante voluntatis consensum ipsam determinaret quod est fal-
sum ostendimus supra in hoc tract. q. 3. cap. 1. § 2. Immo nec ad
actus supernatules ad quos Deus excitat et movet voluntatem ipsam
voluntatem predeterminat.

Quaeritur 2° an voluntas se ipsam determinet.

Resp. 1°. ita communis sententia nostrorum DD. contra Thomistas aliqs. Prob.
1°. quia sese determinare nihil aliud est quam alteram partem contradictionis eli-
gere; sed voluntas libere eligit alteram contradictionis partem: ergo se ip-
sam determinat. Prob. 2°. voluntas est domina suorum actuum oppositorum
sed hoc dominium habere nequit eo tamen quod alterum illorum eligere
potest, sed et ad alterum illorum non se ipsam determinet: ergo se ipsam
determinat. Prob. 3°. Minor quia intellectus potest eligere actum ex duobus actibus
oppositis et potentia motiva: et tamen potentia domina suorum actuum

cogit

492

eoqd. deteat. de voltate et non seipsam deteat: ergo si voltas deteat ab alio (quod sane non apparet) et non seipsam deteat, non erit domina suorum actuum.

Dices tamen 1º. potentia indifferens non potest sine prævio determinativo efficere: sed voltas est potentia indifferens: ergo non potest seipsam determinando prævio determinativo efficere. Resp. facile distinguendo Maiorem concedendo de potentia indifferente ex imperfectione virtutis, vel ex defectu alicuius conditionis requisitæ: negando de potentia indifferente ex perfecta et eminente virtute, quæ habet verum dominium sui actus, ut positis omnibus requisitis potest illum agere vel non agere.

Dices 2º. si voltas seipsam ad suos actus deteret, voltas esset 1um liberum: atqui solus Deus est 1um liberum et solus est 1um agens: ergo voltas non seipsam deteat. Resp. distinguendo Maiorem negando si intelligatur de 1º libero per essentiam et independenter in operatione a concursu alterius, concedendo si intelligatur de 1º libero per participationem et dependenter in operatione a concursu alterius. Minorem ex eadem destinctione patet esse non Deus 1um liberum independens et voltas 1um liberum dependens: unde negatur consequentia et hinc patet voltatem nostram se ipsam effective deteare volendo et velle se deteando et per volitionem factam manere factas detemtas quod nullam involvit repugnantiam.

Caput 2um.

Voluntas ita determinetur ad electionem per intentionem finis?

Q. est Voluntas ita determinetur ad electionem per intentionem finis ut ipsa finis intentio effective concurrat ad electionem? Resp. affirmative ita Suarez de anima lib. 5. de appetitu sensitivo cap. 8. in solutione ad 4um et Arriaga disp. 6. sect. 2a. nro 8. Vasquez 1a. 2ae. disp. 33. cap. 4. nro 21. et Salas tract. 5. disp. 1. nro 27. Ratio quia actus praemissarum ita concurrunt ad suam conclusionem, quia ita concurreret intentio ad electionem.

Oppositam sententiam tenent aliqui quorum praecipuum fundamentum est 1o quia electio aliquando datur quando non existat intentio: quia intentio non potest effective concurrere ad electionem. Resp. tamen distinguendo antecedens negando si intelligatur quod detur electio, quando existat intentio saltem virtualiter: quemadmodum non sufficit existentia praemissarum in recordatione ut eliciatur conclusio sic sufficit existentia virtualis ipsius intentionis ut eliciatur electio.

Qui tamen voluerit bene defendere sententiam quoad probationem 1o respondebit negando consequentiam, quia voluntas est potentia completa ad omnes suos actus, ergo non indiget intentione tanquam complemento complente illam ad electionem eliciendam, sed tamen tanquam actu qui ad electionem tendatur: et intellectus est potentia completa cum per principiis complectur ad eliciendam conclusionem.

Caput 3um.

Voluntas a phantasia determinetur

Ita 1a. Voluntas ad actus liberos potest a phantasia determinari

413

l. seu ut clarius proponamus voluntas per actum liberum feratur
in obiectum cognitum a sola phantasia, vel saltem per actum spontaneum.
Respondetur ita Divus Thomas quem sequitur Suarez disp. 23. sect. 2. n.
5. Fonseca in 9. Meth. c. 2. q. 5. sect. 7. Vasquez 1a 2ae disp. 37 cap.
2. Salas tract. 1o disp. 5. sect. 2. plures referens. 1o probatur ra-
tione Thomistica: quia cognitio requisita ad actum liberum debet proponere
obiectum cum indifferentia boni et mali: sed cognitio phantasiae non est indi-
ferens cum proponat obiectum vel sub sola ratione boni vel mali: ergo voluntas
non potest per actum liberum ferri in obiectum cognitum tantum a phan-
tasia. Quarta probatur 2o, quia ut appetitus sensitivus
sequitur suam cognoscentem sic appetitus rationalis nempe voluntas sequitur
intelligentem: ergo voluntas non sequitur phantasiam. 3. neque velle obiectum
cognitum tantum a phantasia. Contra quia Divus Thomas asserit voluntatem
moveri a bono particulari apprehenso per sensum, non tamen asserit quod illud bonum
sit cognitum a sensu tantum, sed quod ab illo bono quod est sensu cognitum moveri
potest voluntas si aliquod tale bonum ab intellectu cognoscitur.

Arguitur 1o cognitio intellectiva movet ap-
petitum sensitivum: ergo cognitio sensitiva scilicet phantasiae poterit move-
re appetitum rationalem scilicet voluntatem. Respondetur disparitas quia appetitus sensitivus
aliquando praestatur de obiecto spirituali (v.g. de Deo offenso, de gratia amissa
ut [illegible] constanter): ergo [illegible] ante intellectiva cognitione quae sola potest
attingere obiecta spiritualia. Respondetur [illegible] cum Salas supra [illegible] ante negando
consequentiam, quia intellectus potest efficere quod quod efficit sensus: non sensus quod quod efficit intellectus

Resp. 2° cum Vasquez supra negando ans. ad cuius probationem dis-
tinguo ans. Tristitia de obiecto spirituali cognito ut quasi negative
cognito quin aliquid sit corporale, concedo ans. fiat n. phantasia aliquod
phantasma in quo repraesentatur appetitus Dei vitatis in similitudine
cuiusdam hominis irati etc.

Urgebis 2° cognitio phantasiae movet intel-
lectum passibilem emittendo in illum speciem intelligibilem; ergo et poterit
movere voluntatem. Resp. negando etiam cons. quia ad illam emissionem datur
causa elevans phantasiam ad producendam speciem intelligibilem spiritualem
per quam entes spirituales moveantur semper intellectus agens; at cognitio phanta-
siae si moveret voluntatem non tam moveret aliquid in eo ponendo, sed
illi obiectum repraesentando quod ob imperfectionem et materialitatem efficere
non valet.

Quaeres 2° an saltem divinitus ferri possit
voluntas in obiectum a sola phantasia cognitum. Resp. negative, quia cognitio intel-
lectiva est conditio requisita proponens cum tali obiectum quod voluntas in obiectum
ferri debet; atque cum talis nec divinitus suppleri potest; ergo nec cog-
nitio intellectiva illam proponens; ergo nec divinitus voluntas ferri pote-
rit in obiectum cognitum tantum a phantasia.

Oppositum tamen tenet Poncius supra, quia voluntas
est potentia vitalis; ergo potest ferri in obiectum cognitum a quacumque potentia.
Resp. negando etiam ad hoc n. ut sit potentia vitalis solum requiritur quod
ferri possit in res vitales, et in singulis cum indifferentia non vero quod feratur
in obiectum quod non proponitur illi per cognitionem intellectivam quam requirit.

Quaeres 3° Deus potest efficere ut intellectus non cog-

494

cognoscat quod cognovit phantasia: sed tunc voluntas deberet quod posset velle obiectum a sola phantasia cognitum. Respondeo negando Min. negatur Deus efficere ut voluntas feratur in obiectum non cognitum per cognitionem proportionatam qualis est sola intellectiva: unde liquet non posse voluntatem amare obiectum per actum quem Deus cum illa sit produceat cui non praecedat actus intellectus obiectum proponens. Quo pacto voluntas ab appetitu distinguatur disputarunt egregie Conimbricenses ad librum Ethycorum disp. 4. q. 4.

Quaestio 7.a

De cognitione intellectus requisita ad actus voluntatis

Caput 1.m

Utrum requiratur aliqua cognitio intellectus: et an sufficiat 1.a apprehensio.

Dico 1.o ut voluntas operetur requiritur aliqua intellectus cognitio ... proponens obiectum in quod voluntas tendere debet. Est Philosophorum. Valentia tomo 2. disp. 2. q. 4. puncto 1.o Vasquez disp. 35. cap. 2. Suarez tomo 1. cap. 20. q. 7. et cap. 21. q. 4. Soares disp. 23. sect. 1. Salas tract. 1. disp. 1. sect. 1. n.o 2. Torres q. 5. sect. 6, quos sequuntur. Probatur 3. de anima cap. 1. ubi ait appetibile non movere nisi mente aut imaginatione perceptum. Probatur ratione, quia ut causa finalis est debet habere aliquod esse reale ut plurimum non existens apud causam ut patet in multis causis finalibus: quod existens in intellectu est aliqua intellectus cognitione: quod ista cognitio

nec° requirit cum nihil volitum quod [non] cognitum. Cum igitur voluntas ap-
licat [intellectum] ut cogitet de aliquo objecto iam intellectus habet cognitionem sal-
tem confusam circa objecto aliquo non potest voluntas intellectum ad illius cognitio-
nem applicare.

Rogabis tamen 1°. utrum ista cognitio sit logica an
tamen physica? Resp. esse logicam ita Suarez supra n. 6. Salas. Vasquez
Azor. et Fonseca. Probatur facile quia omnis actus voluntatis est nec°
et logice voluntarius: atque ut sit voluntarius debet esse illius objectum
prius cognitum. ergo objectum debet nec° et logice esse prius cognitum
aliquin nec divinitus potest esse objectum non cognitum, et hinc quod vol-
tas non potest velle virtute saltem quam Deus in illa produceat sine
illa vel cum illa virtute operante, si talis actus non tendat in objectum
cognitum ab intellectu eiusdem suppositi, imo° debet esse intellectus eiusdem
nam cum voluntas humana Christi non potest ferri in objectum cognitum
per intellectum divinum tamen, quia non est intellectus natura humana quia sit intellectus eiusdem
suppositi.

Rogabis 2°. utrum sufficiat 1a apprehensio intellectus
ut feratur voluntas in objectum? Resp. non sufficere ut voluntas feratur per actum
efficacem, sive aliquis talis actus sit intentio, sive electio. Ita Fonseca
lib. 9. cap. 2. q. 5. sect. 7. Valentia tomo 2. disp. 2. q. 4. punct. 1°.
Azor tomo 1. lib. 1. cap. 26. q. 2. Suarez. disp. 23 q. 7. Vasquez
disp. 27. cap. 3. Salas tract. 1. disp. 5. sect. 2. n. 15. Probatur quia de ratione
electionis, et intentionis sit efficacia oportet ut sit deliberata et perfecta
cognitione bonitatis rei quae appetitur: sed nulla perfecta cognitio nec est nisi iu-
dicium quod certo certificat intellectum de bonitate rei quae appetitur.